

Załącznik Nr 2

W związku z rozpoczęciem sezonu wiosennego oraz odnotowanymi w ubiegłych latach wypadkami na placach zabaw, przypominam właścicielom i zarządom nieruchomości o obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom placów zabaw, którymi są głównie małe dzieci.

Obowiązek utrzymywania w należytym stanie technicznym oraz bezpiecznego użytkowania obiektów budowlanych wynika z ustawy – Prawo budowlane. Natomiast Polskie Normy, w szczególności: PN-EN 1176-2 Wyposażenie placów zabaw. Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek, PN-EN 1176-2:2001/A1 Wyposażenie placów zabaw. Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek, PN-EN 1176-7 Wyposażenie placów zabaw Wytyczne instalowania, sprawdzania, konserwacji i eksploatacji, określają wymagania stawiane urządzeniom na placach zabaw i sposoby ich montażu zapewniające bezpieczne użytkowanie.

Bezpieczeństwo dzieci na placach zabaw nie tylko zależy od odpowiedniego zaplanowania oraz wyboru właściwego wyposażenia. Niezbędny jest stały nadzór nad miejscem zabaw i zapewnienie regularnych kontroli oraz utrzymanie najwyższych standardów bezpieczeństwa.

Norma PN-EN 1178 zaleca, aby prowadzić trzy rodzaje kontroli placów zabaw. Wykonując je administratorzy realizują swoje podstawowe obowiązki wobec użytkowników.

Inspekcje powinny obejmować cały plac, włącznie ze ścieżkami, ogrodzeniami, siedzeniami, wejściami a nie tylko zamontowane na nim urządzenia.

Trzy rodzaje kontroli

Wskazane w normie rodzaje inspekcji wykonywanej na placu zabaw to:

Regularna kontrola przez ogłędziny (kontrola rutynowa)

W jej trakcie sprawdza się ogólny stan urządzeń, w szczególności uszkodzenia wynikające z aktów wandalizmu oraz czystość nawierzchni, kompletność urządzeń i przykrycie fundamentów. Kontrola tego rodzaju może być przeprowadzona przez administratora terenu lub osoby przez niego wskazane. Wskazane jest, aby dostawca wyposażenia przedstawił listę kluczowych kryteriów, które należy sprawdzać w czasie takiej kontroli. Terminy inspekcji można uzależnić od częstotliwości, z jaką dzieci korzystają z placu zabaw, pory roku i ryzyka wandalizmu. Bez względu jednak na to, przeprowadzona raz na tydzień kontrola to absolutne minimum.

Kontrola funkcjonalna

W czasie tej kontroli bardziej drobiazgowo sprawdza się urządzenia, w szczególności pod kątem zużycia sprzętu. Tego rodzaju kontroli może dokonać administrator terenu albo osoba przez niego wyznaczona. Jej ustalenia należy odnotować w dokumentacji związanej z utrzymaniem placu. Kontrolę powinno się prowadzić średnio co 1-3 miesiące.

Coroczna kontrola podstawowa

Ta kontrola powinna być przeprowadzona z udziałem specjalistów, niezależnych od właściciela czy administratora terenu. W jej trakcie powinno być sprawdzone zużycie urządzeń, stan fundamentów oraz negatywne skutki oddziaływania warunków atmosferycznych. Powinna również obejmować sprawdzenie regulaminu placu zabaw, ogrodzenia, przestrzeni minimalnych między urządzeniami, stabilności, kompletności, stopnia zużycia urządzeń i stanu połączeń oraz ustalenia zmian w zakresie bezpieczeństwa wynikających z przeprowadzonych napraw i remontów, nawierzchni a także bezpieczeństwo sprzętów z uwagi na wykonane wcześniej naprawy. Pamiętajmy, że instytucje wykonujące takie kontrole powinny być sprawdzone przez administratorów a także być ubezpieczone od odpowiedzialności cywilnej.

Z powyższych kontroli tygodniowych i kwartalnych należy spisywać protokoły lub notatki, a z kontroli rocznych protokoły zawierające wyniki kontroli w postaci opisanych zaleceń pokontrolnych stanowiących podstawę do sporządzenia planu napraw i remontów, który powinno się konsekwentnie i systematycznie realizować w ustalonych terminach.

- Wszystkie osoby wykonujące kontrole lub naprawy na placu zabaw powinny posiadać niezbędną wiedzę oraz doświadczenie. Wskazane jest, aby ci, którzy prowadzą regularne kontrole przez oględziny posiadali, choćby podstawowe, przeszkolenie w tym zakresie. Szkolenia w tym zakresie prowadzą przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz odpowiedzialne instytucje. Administratorzy zarządzający jednym placem zabaw mogą poprosić o takie przeszkolenie w ramach corocznej kontroli podstawowej.
- Żaden program kontroli nie będzie spełniał swych funkcji, jeśli zalecenia pokontrolne nie będą wykonywane. Ważne, aby wymiana zużytych części czy ich impregnacja lub malowanie odbywały się wówczas, kiedy jest to konieczne, a nie dopiero na skutek działania organów kontrolnych. Jeśli niezbędna jest wymiana elementów – o ile to możliwe – należy używać oryginalnych części wytworzonych przez producenta lub przez niego zalecanych.
- Nie jest wskazane kupno urządzeń montowanych następnie na placu zabaw, do których nie są dołączone instrukcje montażu oraz utrzymania. Jeśli oferuje się nam sprzęt z drugiej ręki, w szczególności zwróćmy uwagę na wiek urządzeń. Pamiętajmy również, aby dokładnie sprawdzić urządzenia, których okres gwarancji już upłynął.
- Nawierzchnie powinniśmy regularnie sprawdzać pod kątem ich bieżącego zużycia oraz ogólnego stanu. Jeśli mamy wątpliwości możemy zlecić przeprowadzenie specjalnej kontroli, albo sprawdzić nawierzchnię w toku corocznej kontroli podstawowej. Rodzaj zastosowanej nawierzchni powinien być dobierany odpowiednio do wysokości swobodnego upadku z urządzenia. Najlepszą amortyzację upadku zapewniają płyty gumowe, maty, nawierzchnie z tworzyw sztucznych, nawierzchnie z wiórów drewna, kory, żwiru, piasku ułożone w odpowiednio grubej warstwie
- Nowe urządzenia oraz nowe place zabaw powinny być szczególnie dokładnie sprawdzone pod kątem procedur zgodności i montażu zanim zostaną oddane we władanie dzieciom. Jeśli na naszym placu ustawiliśmy jedno tylko urządzenie tego rodzaju kontrola nie jest ekonomiczna, stąd też oceny dokonajmy w toku corocznej kontroli podstawowej. Jeśli jednak urządzenie nie będzie odpowiednie – możemy skorzystać z gwarancji, która przed upływem tego terminu nie powinna jeszcze wygasnąć. Podobne zasady powinniśmy stosować przy wymianie urządzeń na nowe, przebudowach czy rozbudowach miejsc zabaw.

- Zaleca się, aby plac zabaw był ogrodzony. Ogrodzenie zabezpiecza przed niekontrolowanym wybieganiem dzieci poza plac oraz przed wchodzeniem zwierząt.
- Wokół każdego urządzenia na placu zabaw musi być zachowana bezpieczna strefa minimalna, w której nie może znaleźć się żaden inny element. Strefa bezpieczeństwa, określona dla każdego urządzenia, jest związana z wysokością swobodnego upadku tj. wysokością, na jaką dziecko może wejść.
- Aby zapobiegać przesuwaniu urządzeń i aby zachować wokół każdego urządzenia strefę bezpieczeństwa elementy wyposażenia placu muszą być trwale związane z podłożem. Producent każdego urządzenia powinien określić sposób fundamentowania lub kotwiczenia w gruncie, a na każdym urządzeniu powinien być zaznaczony poziom, do jakiego dany element powinien być zagłębiony w gruncie.
- Departament Higieny Środowiska zaleca wymianę piasku w piaskownicach wraz z rozpoczęciem sezonu oraz przynajmniej jeden raz w jego trakcie. Ponadto właściwym jest wykonywanie zabezpieczeń, które uniemożliwiałyby lub utrudniałyby dostęp do piaskownic okolicznym zwierzętom
- Bardzo ważnym elementem zapewnienia bezpieczeństwa na placach zabaw jest odpowiedni nadzór nad wyposażeniem. Właściciel (administrator) placu zabaw powinien wyznaczyć konserwatora, który z odpowiednią częstością dokonuje oględzin stanu technicznego i prowadzi zapisy z kontroli.
- Zaleca się, aby właściciele lub zarządcy placów zabaw wykupili odpowiednie ubezpieczenie , zgodnie z przepisami z zakresu odpowiedzialności cywilnej.

Powtarzanie, że plac zabaw powinien być bezpieczny jest truizmem, ale doświadczenie pokazuje, że trzeba to wciąż powtarzać. Plac zabaw nie będzie bezpieczny jeżeli nie będzie poddawany regularnym przeglądom stanu technicznego. Urządzenia wyprodukowane zgodnie z Normami nie będą z nimi zgodne, jeżeli nie będą zgodnie z tymi Normami kontrolowane i konserwowane.

